

ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİDE İSİM BIRAKMIŞ KİŞİLER

Prof. Dr. Fahri SEYHAN *

İhtisas dalımız olan Ortopedi ve Travmatolojinin bilim dilinde, İçlerinde özel isimler olan birçok deyimler, tanımlamalar kullanılır. Bunlara yunanca "epi" ve "onima" kelimelerinden üretilmiş olan "eponim" denir ve bir kişinin ismini taşıyan yeni bir isim veya tanımlama anlamına gelir. Bu eponimleri kullanmakla, ihtisas dalımızın gelişmesinde ve bugünkü durumuna gelmesinde katkısı olan kimseleri, günlük çalışmalarımız arasında sık sık anarız. Perthes hastalığı, Chiari osteotomisi, Küntscher çivisi gibi bilim dilimize yerleşmiş birçok deyimlerdeki isimlerin kimler olduklarını ise pek azımız hatırlayabilmektedir.

Bu deriemede, Ortopedi ve Travmatolojide isimlerini bırakmış kişilerin milliyetlerini, hangi yıllarda yaşadıklarını, nerelerde çalıştıklarını toplamaya çalıştım. Hepsi yabancı olan ve bugün hayatta bulunmayan 100 kadar bilim adamının hayat hikayelerini ve isimlerini anmamızın nedenini bu çalışmada bir araya getirmeye çalıştım. Bu isimlerin dışında kalan diğer isimleri ve özellikle Türk Ortopedi ve Travmatolojisine hizmette bulunanları, bir başka çalışmada bir araya toplamaya çalışacağım.

APERT, EUGENE (1968 - 1940) Fransız pediatri uzmanı. Herediter hastalıklar konusundaki yayınları ile tanınır.

— Apert Sendromu (Akrocefalosindaktili)

BAKER, WILLIAM (1839 - 1896) İngiliz genel cerrahi uzmanı. St. Bartholomew hastanesinde çalıştı, Paget'in asistanı idi. Lastikten trakeostomi tüpünü icat etmiştir ve dizden başka eklemlerde de kistler tarif etmiştir.

— Baker kisti.

BANKART, BLUNDELL (1879 - 1951) İngiliz Ortopedi uzmanı. Middlesex Hastanesinde çalışmıştır, İngiliz Ortopedi Derneğinin kurucularındandır ve başkanlığını yapmıştır.

— Bankart omuz çıkığı ameliyatı ve Bankart lezyonu.

BARTON, JOHN (1794 - 1871) Amerikan cerrahı. E miteleri için artroplasti ve düzeltici osteotomiler geliştirdi. Daha çok distal radius'un dorsal marginal kırığını tarif ettiği için anılır.

— Barton kırığı.

BENNETT, EDWARD H. (1837 - 1907) İrlandalı anatomist ve cerrah. Kadavralardan iyileşmiş kırık örnekleri toplayarak İnci metakarp kaidesindeki eklem içi kırığı 1882 de tarif etti.

— Bennett kırığı.

BIGELOW, HENRY JACOB (1818 - 1890) Amerikalı ortopedist. Ortopedik cerrahinin tenotomi'den ibaret olduğu yıllardaki çalışmaları ile tanındı. Kalça fleksiyon kontraktürünü subkutan tenotomilerle düzeltebileceğini gösterdi.

— Bigelow ligamanı, (kalça eklemine), Bigelow manevrası (kalça eklemine travmatik çıkığında)

BOSWORTH, DAVID MARSH (1897 - 1979) Amerikalı Ortopedi Profesörü. New York'ta doğdu, Tıp eğitimini Vermont'ta, Ortopedi ihtisasını New York'ta Dr. Hibbs'in yanında yaptı. Bundan sonra St. Luke

lerde çalıştı. New York Policlinic Tıp Fakültesinde Profesör oldu. Belvue Tıp Fakültesinde ve Vermont Üniversitesinde de dersler verdi. Özellikle omurga ve kalça cerrahisindeki çalışmaları ile tanınır. Tanınmış iki Türk Ortopedi Profesörünün eğitiminde katkıda bulunmuştur.

— Bosworth omurga füzyonu ve kalça eklemine tavan ameliyatı.

BOYD, HAROLD BUHALTZ (1904 - 1981) Amerikalı Ortopedi profesörü. Tennessee'de doğdu, Tıp eğitimini California'da, Ortopedi eğitimini Memphis Tennessee'deki Campbell Kliniğinde yaptı. Daha sonra aynı kliniğin şefliğine yükseldi. Tennessee Üniversitesinde Ortopedi Profesörlüğü yaptı. 60'ın üzerinde makale yayınladı ve Campbell's Operative Orthopaedics kitabına bölümler yazdı.

— Boyd tekniği, psödoartrozlarda Dual onlay kemik grefti ve dirsek eklemine postero-lateral giriş.

BÖHLER, LORENZ (1885 - 1973) Avusturyalı cerrah ve kaza cerrahisi hastanesi direktörü. Travmatolojide büyük ilerlemeler yapan Viyana ekolünün önde gelen isimlerindedir.

— Böhler ateli, mengenesi, açısı.

BRODIE, SIR BENJAMIN (1783 - 1862) İngiliz cerrah. Bir amputasyon spesmeninde distal tibiada ceviz büyüklüğünde apse buldu ve bunu tanımladı.

— Brodie apsesi.

BUCK, GURDON (1807 - 1877) Amerikalı genel cerrah. Plastik ve rekonstrüktif cerrahi ile ilgilendiği gibi iyi bir anatomist idi. Kendi ismi ile anılan perlnedekl fasya tabakalarını tarif etmiştir. Femur kırıkları için traksiyonu Amerikan iç harbinden önceki yıllarda geliştirmiştir.

— Buck traksiyonu.

BUNNELL, STERLING (1882 - 1957) Amerikan el cerrahisinin öncüsüdür. San Francisco'da çalıştı, Iinci Dünya Harbi yıllarında harp yaralılarının tedavisi ve rekonstrüksiyonu için 9 tedavi merkezinin kurulmasına yardımları oldu. El Cerrahisi isimli klasik kitabını 1944 de yayınladı.

— Bunnell dikiş-i, dirili ve pull out tel dikiş-i.

CALVE, JACQUES (1875 - 1954) Fransız ortopedisti. Özellikle tüberküloz tedavisi ile ilgilendi. Röntgen yardımıyla 1910 da Coxa plana, 1925 de vertebra plana'yı tanımladı.

— Perthes-Calvé-Legg hastalığı ve Calvé hastalığı.

CAMPBELL, WILLIS (1880 - 1941) Amerikalı ortopedi uzmanı. Memphis Tennessee'deki ünlü Campbell Kliniği'ni 1920 de kurdu. Amerikan Ortopedi Akademisinin kurucularındandır ve başkanlığını yapmıştır.

— Campbell's Operative Orthopaedics kitabı, Campbell tekniği (ayak bileği artrodezi, kalça fleksiyon kontraktürü ve patella dislokasyonunda)

CHARCOT, JEAN-MARTIN (1825 - 1893) Fransız Nöroloji profesörü. Çok iyi bir anlatımı vardı, çeşitli nörolojik rahatsızlıkları taklit ederdi.
— Charcot eklemi, Charcot-Marie-Tooth hastalığı.

CHARNLEY, SIR JOHN (1911 - 1982) İngiliz Ortopedi uzmanı. Kalça total protezinin geliştirilmesi ve bugünkü haline gelmesi için üstün gayret sarfetti. Wringington'daki kalça cerrahisi merkezini dünyaca tanınmış duruma getirdi. İyi bir araştırmacı ve öğretici idi. Her şeyin daha iyisini yapmak için çalışırdı. 1977 de Kraliçe tarafından kendisine Sir unvanı verilmiştir.

— Charnley total kalça protezi.

CHIARI, KARL (1912 - 1982) Avusturyalı Ortopedi profesörü. Tıp tahsilini Viyana'da yaptı, Viyana Üniversitesi Ortopedi Kliniğinde çalıştı ve 1962 de direktörü oldu. Orada Lorenz'den kalma bir geleneği sürdürerek doğuştan kalça çıkığı tedavisi dürdü. Kendisinin 1953 de yayınlamış olduğu Pelvik osteotomi tekniği zamanla yaygın kullanım alanı buldu.

— Chiari pelvik osteotomisi.

COBB, JOHN ROBERT (1903 - 1967) Amerikalı Ortopedi uzmanı. Tıp tahsilini Yale Üniversitesinde, Ortopedi ihtisasını New York'ta yaptı. New York ve çevresindeki çeşitli hastanelerde çalıştı. Skolyoz tedavisindeki

— Cobb metodu (Skolyoz eğriliğinin ölçülmesinde).

CODMAN, ERNEST AMORY (1869 - 1940) Amerikalıdır. Boston'da doğdu, Harvard Tıp Fakültesinden mezun oldu. Röntgen ışınlarının keşfinden hemen sonra bunun tıpta kullanılması konusunda çalıştı. "Kemik hastalıklarının teşhisinde Röntgen ışını kullanılması" isimli bir monografi yayınladı. Daha sonra genel cerrah olarak çalıştı ise de, hastanelerin standard hale getirilmesi konusundaki çalışmaları hoş karşılanmadığı için, yine Röntgene döndü. Harvard Tıp Fakültesinde "Kemik Sarkomu Registrasyon Merkezi"ni kurdu. 1920'lerde ke

— Codman üçgeni (

COLLES, ABRAHAM (1773 - 1843) İrlandalı cerrah. Bugün ismini taşıyan kırığın tanımını 1814 yılında, kendisi 41 yaşında iken yayınlamıştır. Ayrıca perinedeki fasyayı da tanımlamıştır.

— Colles kırığı, Colles fasyası.

COLONNA, PAUL CRENSHAW (1892 - 1966) Amerikalı ortopedi profesörü. Virginia'da doğdu, Ortopedi eğitimini New York'ta tamamladı. Önce Columbia Üniversitesinde, sonra Oklahoma Üniversitesinde 1942 den sonra da Philadelphia'da ortopedi profesörü olarak çalıştı ve orada öldü.

— Colonna ameliyatı (ileri yaşlardaki D.K.C. de redüksiyonla beraber kapsül artroplastisi)

DARRACH, WILLIAM (1876 - 1948) Amerikalı genel cerrah. Kırıkların tedavisi ile özellikle ilgilenirdi. Ulna distal ucu çıkığının yerine konması için yapılan ameliyatlardan sonra, supinasyon ve pronasyon hareketlerinin kaybedildiğini gördüğü için, distal ulna ucunun periost altı diseksiyonla çıkarılması ameliyatını geliştirdi.

— Darrach amel

de QUERVAIN, FRITZ (1868 - 1940) İsviçreli genel cerrah. Bern'de Kocher'in öğrencisi olarak çalıştı ve ondan sonra cerrahi profesörü oldu. Başlıca çalışmaları guatr konusunda yapmıştır ve iyotlu tuz kullanımının önemini belirtmiştir. Daha çok elbileğindeki tenosinovitin başarılı cerrahi tedavisini yapmış olması ile tanınır.

— de Quervain hastalığı.

DUCHENNE, GUILLAUME BENJAMIN (1805 - 1875) Fransız hekim. Nörolojik rahatsızlıklarla ilgilendi, çok iyi bir gözlem yeteneği vardı. Psödohipertrofik musküler distrofi ve yeni doğanda brakial pleksus felcini tanımlamıştır, hareket fizyolojisi isimli bir kitap yayınlamıştır.

— Erb-Duchenne paralizi.

DUPUYTREN, GUILLAUME (1777 - 1836) Fransız cerrah. Paris'te yaşamıştır, palmar fasya kontraktürünü ve ayak bileğinde bimalleoler kırığı tanımlamıştır.

— Dupuytren kontraktürü, Dupuytren kırığı.

EGGERS, GEORGE WILLIAM NORDHOLTZ (1896 - 1963) Amerikalı ortopedi profesörü. Teksaslıdır ve Teksas Üniversitesinin ilk ortopedi profesörüdür. Kırıkların tedavisi ve serebral spastik felcin cerrahi tedavisi konusundaki çalışmaları ile tanınır.

— Eggers ameliyatı (C.P. de diz ardı fleksor tendonları transferi)

ELMSLIE, REGINALD CHEYNE (1878 - 1940) İngiliz ortopedi uzmanı. St. Bartholomew Hastanesi Ortopedi bölümü başkanı idi. İngiliz Ortopedi Birliğinin kurucularındandır ve başkanlığını yapmıştır.

— Elmslie ameliyatı (ayak bileği eklemünde ligaman rekonstrüksiyonu)

ERB, WILHELM (1840 - 1921) Alman nöroloğu. Friedrich'in öğrencisidir. Derin tendon refleksi ve pupilla refleksinin teşhisteki değerini tanımlamıştır.

— Erb-Duchenne paralizisi.

von ESMARCH, JOHANN FRIEDRICH AUGUST (1823 - 1908) Alman cerrahi. Langenbeck ve Stromeyer'in öğrencisidir. Lister'in asepsi ve antisepsi prensiplerini uygulamış ve öğretmiştir. Ekstremitelerde turnike olarak kullandığı ucu zincir ve kanca ile tutturulmuş sargısı ile tanınmıştır.

— Esmarch bandajı.

EVANS, DILLWYN (1910 - 1974) İngiliz Ortopedi uzmanı. Oswestry ve Cardiff'de çalıştı. Pes equino varus'un cerrahi tedavisi üzerindeki çalışmaları ile uluslararası üne kavuştu.

— Evans ameliyatı.

FORRESTER-BROWN, MAUD FRANCIS (1885 - 1970) İngiliz kadın ortopedi uzmanı. Çeşitli hastanelerde çalıştı. Beş yabancı dil bildirdi. Dünyanın çeşitli ortopedi kliniklerini ziyaret etti. İtalya'da Prof. Vittoria Putti ile çalıştı ve onun D.K.C. tedavisi prensiplerinin İngiltere'de tanınmasını sağladı. Hiç evlenmedi.

— Forrester-Brown ateli, (D.K.C. tedavisinde).

FREIBERG, ALBERT H. (1868 - 1840) Amerikalı Ortopedi uzmanı. Cincinnati'dir. I. Dünya Harbinde Walter Reed Hastanesinde çalıştı. Amerikan Ortopedi tars başında yerleşen rahatsızlığın, osteokondritten sonrası oluştuğu kanısında idi.

— Freiberg hastalığı.

FROMENT, JULES (1878 - 1946) Fransız Nöroloğu. Lyon'da tıp profesörü idi. I. Dünya Harbi sırasında Babinski ile çalışmıştır.

— Froment belirtisi (ulnas sinir felci teşhisinde).

GALEAZZI, RICCARDO (1866 - 1952) İtalyan Ortopedi profesörü ve Milano Ortopedi Kliniği direktörü. D.K.Ç. tedavisi konusundaki yayınları ile tanınır. Distal radio-ulnar eklemden dislokasyona yol açan kırık şeklini tanımlamıştır.

— Galeazzi kırığı.

T. C.

Istanbul Üniversitesi

İs. Tıp. Fak. Ortopedi ve

GIRDLESTONE, GATHORNE ROBERT (1881 - 1950) İngiliz ortopedi uzmanı. Oswestry'de Sir Robert Jones ve Agnes Hunt'un yanında ortopedi eğitimi görmüştür. National Health Service için Ortopedi ve Travmatoloji se

sociation'ın başkanlığını da yapmıştır.

— Girdlestone rezeksiyonu (kalça ekleminde).

GRICE, DAVID STEPHEN 1914 - 1960) Amerikalı Ortopedi profesörü. Chicago'da doğdu, ortopedi eğitimi Boston'da yaptı ve yıllarca orada çalıştı. Önce Harvard Üniversitesinde, 1958 de Pennsylvania Üniversitesinde Ortopedi profesörlüğüne atandı. Çocuk ortopedisi ve özellikle poliomyelit cerrahi tedavisi konularındaki çalışmaları ile tanındı. 1960 da bir uçak kazasında öldü.

— Grice ameliyatı (subtalar eklemden ekstraartiküler artrodez).

GUYON, FELIX JEAN (1831 - 1920) Fransız cerrah. Üroloji alanındaki çalışmaları ile tanınır. Uluslararası Üroloji Derneğinin kurucularındandır. El bileğindeki ulnar sinir anatomisini mesleğinin ilk yıllarında tarif etmiştir.

— Guyon kanalı.

HARRINGTON, PAUL RANDALL (1911 - 1980) Amerikalı Ortopedi uzmanı. Eğitimi Kansas'ta yaptıktan sonra Houston Teksas'ta ortopedi uzmanı olarak çalışmaya başladı. Poliomyelit salgını sırasında sekellerin tedavisi üzerinde çalıştı. Paralitik skolyoz tedavisi için mevcut tedavi metodlarının yetersizliği karşısında, internal fiksasyon yapan kendi çubuk sistemini birçok deneylerden sonra geliştirdi. Bu sistem zamanla skolyoz tedavisindeki önemli yerini aldı.

— Harrington kanca ve çubukları, (skolyoz tedavisinde).

HARRIS, ROBERT INKERMANN (1889 - 1966) Kanadalı ortopedi profesörü. Kanada'da ortopedik cerrahinin öncülerindedir. Toronto'da ortopedi profesörü olarak çalıştı.

— Harris-Beat ameliyatı (pes planus tedavisinde).

HASS, JULIUS (1885 - 1953) Avusturyalı ortopedi profesörü. Viyana'da doğdu. Ortopedi eğitimini Prof. Adolph Lorenz'in yanında tamamladı. 1920 de doçent, 1929 da ortopedi profesörü oldu. 1939 da nazilerin baskısı karşısında Viyana'dan ayrıldı. Amerika'ya geldi, New York'ta yerleşti ve ölümüne kadar orada çalıştı. Doğuştan kalça çıkığının

— Hass subtrokanterik destek osteotomisi.

HAUSER, EMIL, D. W. (1897 - 1982) Amerikalı ortopedi profesörü. Tıp eğitimini Minnesota Üniversitesinde, ortopedi eğitimini Mayo Kliniğinde tamamladı çalışmalarının yanında Northwestern Tıp Fakültesinin na katıldı, Associate profesörlüğüne yükseldi. Meslek hayatı boyunca omurga ve ayak deformitelerinin tedavisi ile meşgul olduğu ve bu konularda birer kitap yayınlamış olduğu halde, ismi daha çok patella habituel dislokasyonunun tedavisi için geliştirdiği ameliyat tekniği ile anılır.

— Hauser ameliyatı, (tibia tüberkülünün yer değiştirilmesi).

HEBERDAN, WILLIAM (1710 - 1801) İngiliz cerrah. Londra'da çalıştı. Angina pectoris'i tarif etmesiyle ve su çiçeğini çiçek hastalığından ayırd etmesiyle tanındı. Distal falangeal eklemdaki deformiteyi tarif etmiş olmasıyla anılır.

— Heberdan nodülleri.

HEYMAN, CLARENCE HENRY (1891 - 1964) Amerikalı ortopedi uzmanı. Ohio'da doğdu, Tıp eğitimini Harvard'da, ortopedi eğitimini New York'ta yaptı. Ortopedi uzmanı olarak Cleveland Ohio'da çalıştı. Ortopedik problemleri olan çocukların tedavileri mak için çalışmıştır.

— Heyman-Herndon ameliyatı (metatarsus varus tedavisinde ve femur başı epifizi kaymasında).

HOKE, MICHAEL (1874 - 1944) Amerikalı ortopedi uzmanı. 1915 de Atlanta'da sakat çocuklar hastanesini kurmuştur. Cumhurbaşkanı F. D. Roosevelt'in tedavi gördüğü Warm Springs'in tıbbi direktörü idi.

— Hoke tekniği, (ayak ve ayak bileği stabilizasyonunda).

IRWIN, CHARLES EDWIN (1900 - 1962) Amerikalı ortopedi uzmanı. Georgia Warm Springs'teki poliomyelit tedavi merkezinin Dr. Hoke'

tan sonraki başkanıdır. 1933-1955 yılları arasında orada çalışmış ve poliomyelit sekellerinin tedavisi için çeşitli ameliyat teknikleri geliştirmiştir.

— Irwin osteotomisi (diz recurvatumunda).

JAFFE, HENRY L. (1896 - 1979) Amerikalı patoloji uzmanı. New York'ta Hospital for Joint Disease'de patolog ve laboratuvar şefi olarak 40 yıl çalıştı. Kemik patolojisi konusundaki orijinal çalışmaları ile dünyaca tanındı. 130'un üzerinde bilimsel makale yayınladı. En az 9 kemik lezyonunun tarifini yaptı.

— Jaffe kemik tümörleri ve kemiklerin metabolik, dejeneratif ve iltihabi hastalıkları isimli klasik kitapları.

JONES, SIR ROBERT (1857 - 1939) İngiltere'de ortopedinin kurucularındandır. Hugh Owen Thomas'ın yeğeni idi. I. Dünya Harbinde İngiliz ordu hastanelerinin Örtopedi bölümü başkanlığını yapmıştır. Mükemmel bir öğretici idi fakat miştir.

— Jones kırığı (5. metatars kaidesinde), Jones bantıdır.

JUDET, ROBERT (1909 - 1980) Fransız ortopedi profesörü. Paris'te doğdu. Ortopedi uzmanı Henri Judet'in oğludur. Eğitimini Paris'te yaptı. Önce genel cerrahiye yöneldi ise de, kardeşi Jean Judet'nin ve babasının etkisi ile ortopedi uzmanı oldu. Şef olarak çalıştığı Hopital Raymond Poincaré'yi dünya çapında bir ortopedi ve travmatoloji merkezi durumuna getirdi. Kardeşi Jean ile beraber, ilk femur başı protezi olan akrilik protezi geliştirdi. 1950'lerdeki bu çabası başarısızlıkla sonuçlandı. Daha sonra 1971 de çimentosuz kullanılan total kalça protezini geliştirdi.

— Judet akrilik femur başı protezi ve çimentosuz total kalça protezi.

KAPLAN, EMANUEL B. (1894 - 1980) Rus asıllı Amerikalı ortopedi uzmanı. Ukrayna'da doğdu, Tıp eğitimini Paris'te ve Krakov'da yaptıktan sonra Rus ordusunda hekim olarak çalıştı. 1924 de Amerika'ya göç etti. Ortopedi eğitimini New York'ta yaptı. El cerrahisi konusundaki çalışmaları ile tanındı. 5 ya kalem ve 4 kitap yayınladı, birçok kitapları İngilizceye tercüme etti.

— Kaplan tekniği, (metaka

KELLER, WILLIAM (1874 - 1959) Amerikalı genel cerrah. Amerikan ordu hekimi olarak Filipinlerde görevli iken 'Bunion' ameliyatını geliştirdiğinde 30 yaşında idi. Daha sonraları Walter Reed hastanesinde cerrahi şefliğine yükselmiştir.

— Keller ameliyatı (Hallux valgusta).

KIENBÖCK, ROBERT (1871 - 1953) Avusturyalı radyolog. Kemiklerin ve eklemlerin diyagnostik ve terapötik radyolojisi ile özelli nirdi. Bu konularda çok sayıda yayını vardır. Paget hastalığı ile Von Recklinghausen hastalığını birbirinden ayırt etmiştir.

— Kienböck hastalığı.

KIRSCHNER, MARTIN (1879 - 1942) Tanınmış Alman cerrahı. Trendelenburg'un öğrencisidir. Kemiklerin traksiyonunda kullanılan ince çelik teli 1909 da geliştirmiştir. Ayrıca ilk başarılı pulmoner embolktomiği yapmıştır.

— Kirschner teli.

KLUMPKE, AUGUSTE (1859 - 1927) San Francisco'da doğmuş, İsviçre'de ve Paris'te eğitim görmüştür. Daha ekstrn iken süs felcini tarif etmiştir. 48 yaşında i Dejerine ile evlenmiştir.

— Klumpke felci.

KNOWLES, FRED (1888 - 1973) Amerikalı ortopedi uzmanı. Iowa, Fort Dodge'de 40 yıl ortopedi uzmanı olarak çalıştı. Akademik eğitim merkezlerinden uzak olarak, kasaba hekimi şeklindeki bu çalışması sırasında kendi yaratıcılığı ile, kalça kırıklarında kullanılan vida şeklindeki çiviyi geliştirmiştir.

— Knowles pin.

KÜNTSCHER, GERHARD (1900 - 1972) Alman ortopedi profesörü. Uzun kemiklerin kırıklarının intramedüller çivilemesi için geliştirdiği çivisini 1930'larda kullanmaya başladı. Bununla II. Dünya Harbinde Alman harp cerrahisine büyük katkısı oldu. Bu çivileme tekniği harp sonrasında bütün dünyaya yayıldı. Zamanla fluoroskopili röntgen cihazı yardımı ile bu çivinin kırık leceği tekniği geliştirdi. Hamburg Üniversitesi ortopedi profesörü idi. Son kitabını yazarken masa başında ölmüştür.

— Küntscher çivisi.

LAMBOTTE, ALBIN (1866 - 1955) Belçikalıdır. Antwerp'te Stuyvenberg Hastanesinin cerrahi şefliğini yapmıştır. Cerrahi aletler yapmak için bir atölyesi vardı.

— Lambotte osteotomu, klampı.

LANE, SIR WILLIAM (1856 - 1938) İskoçyalı genel cerrah. Özellikle kolon hastalıkları ile ilgilenirdi. Ortopedi sahasına hizmeti "no touch" tekniğini geliştirmiş olması ve önce vidaları sonra da plakları geliştirerek internal fiksasyonun öncülüğünü yapmasıdır.

— Lane plakları ve kemik tutucu aleti.

LANGENBECK, BERNAD RUDOLF (1810 - 1887) Alman cerrahi profesörü. Kiel ve Berlin'de çalışmıştır. Esmarch ve Trendelenburg'un hocasıdır.

— Langenbeck ekartörü.

LEGG, ARTHUR T. (1874 - 1939) Amerikalı ortopedi uzmanı. Boston'da çalışmış ve orada yetişkinler için ilk muştur. İlgilendiği birçok konular arasında Coxa plana ilk sırayı alırdı.

— Legg-Calve-Perthes hastalığı.

LICHTENSTEIN, LOUIS (1906 - 1977) Amerikalı patoloji profesörü. New York'ta doğdu. Tıp tahsilini Yale Üniversitesinde, patoloji ihtisasını Mt. Sinai Hastanesinde yaptı. California Üniversitesinde Patoloji profesörlüğüne yükseldi. Kemik tümörleri konusundaki orijinal çalışmaları ile tanındı. Birçok kemik lezyonunu tarifini yaptı.

— Lichtenstein. Kemik tümörleri klasik kitabı.

LITTLE, WILLIAM JOHN (1810 - 1894) İngiliz genel cerrahi. Serebral spastik felci tam olarak tarif etmiştir. Royal Orthopedik Hospital'in kurucularındandır. Little'in kendisinde nan pes ekino varus deformitesini Stromeyer aşıl tenotomisi yaparak tedavi etmiştir.

— Little hastalığı.

LORENZ, ADOLF (1854 - 1946) Avusturyalı ortopedi profesörü. Viyana Tıp Fakültesi ortopedi profesörü idi. Doğuştan Kalça Çıkığı konusundaki çalışmaları ile tanınmıştır.

— Lorenz manevrası ve alçıları.

LOWMAN, CHARLES LEROY (1897 - 1977) Amerikalı ortopedi uzmanı. Los Angeles Ortopedi Hastanesinin kurucularındandır. Çocuk felci sekellerinin tedavisi konusundaki çalışmaları ile tanınır. Omurga adalelerinin felcinde tensor fasya lata transferi tekniğini geliştirmiştir.

— Lowman kemik tutma aleti.

MADLUNG, OTTO (1846 - 1926) Alman genel cerrahi. Strasburg Üniversitesinde profesörlük yapmıştır. İntestinal obstruksiyon ve rezeksiyonlar üzerinde çalışmıştır. İsmi radius deformitesi ile anılırsa da, bu deformiteyi daha önce Dupuytren ve Smith'in tarif etmiş oldukları bilinmektedir.

— Madelung deformitesi.

MARIE, PIERRE (1853 - 1940) Fransız nöroloğu. Önce hukuk tahsili yapmış, sonra Paris'te Charcot'un öğrencisi olmuştur. Peroneal musküler atrofi ve ankilozan spondiliti tarif etmiş olmasıyla anılır. Bunların yanında akromegali, hipertrofik pulmoner artropati ve cleidocranial dizostozu da tarif etmiştir.

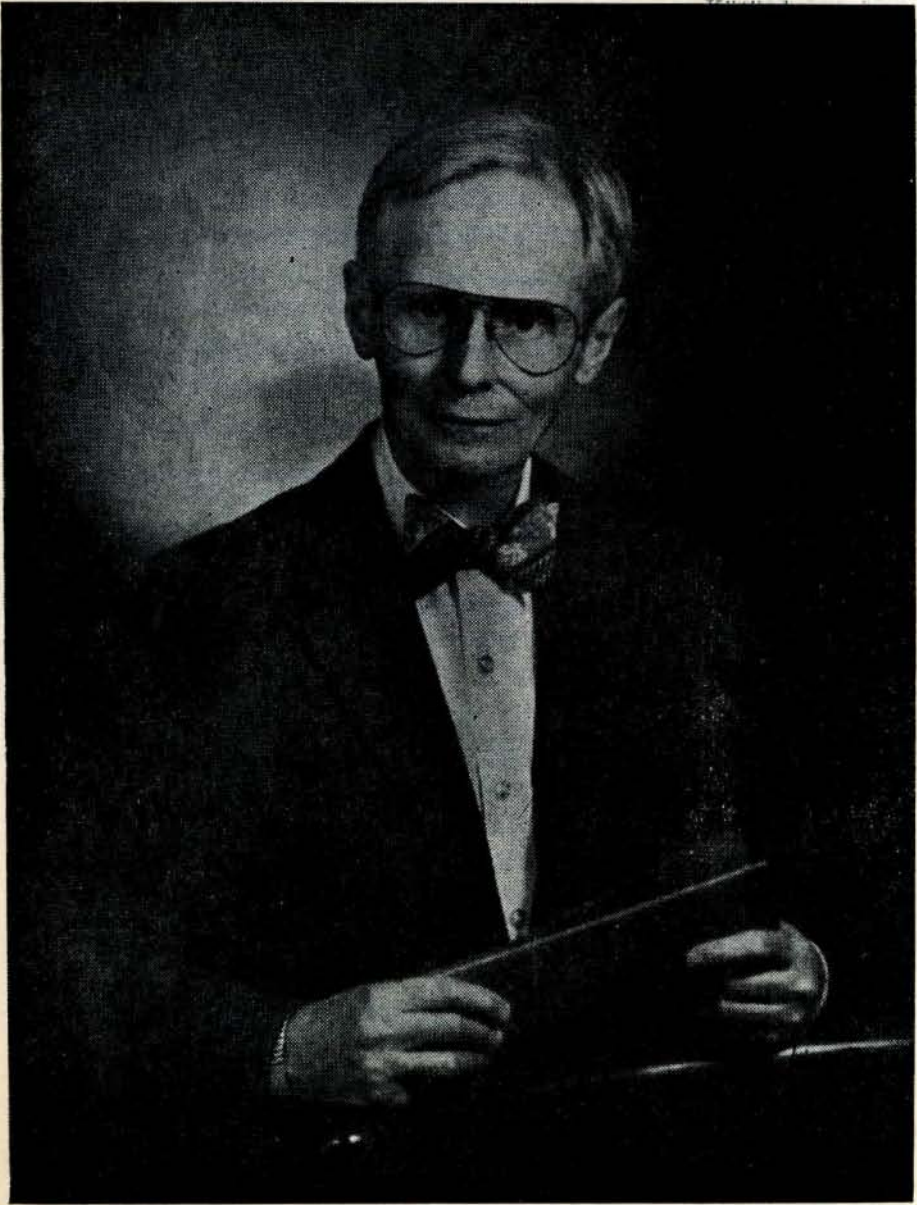
— Marie-Strumpell hastalığı, Charcot-Marie-Tooth hastalığı.

MARTIN, ROLAND (1726 - 1788) İsveçli anatomist. Periferik sinirler konusundaki çalışmaları ile tanınır. Ön kolda median ve ulnar sinirler arasındaki anastomozu 1763 de tarif etmiştir.

— Martin-Gruber anastomozu.

MASSIE, WILLIAM KENNEY (1912 - 1981) Amerikalı ortopedi uzmanı. Harvard Tıp Fakültesini bitirdikten sonra çeşitli hastanelerde ortopedi ihtisası yaptı. II. Dünya Harbinde Amerikan ordu hastanelerinde çalıştı. 1948-1950 arasında Nex York Orthopaedik Hospital'de öğretim görevlisi olarak çalıştı. Daha sonra Lexington Kentucky'e yerleşti ve orada 30 yıl serbest ortopedi uzmanı olarak çalıştı. Bu serbest çalışması sırasında, ismini taşıyan kalça kırığı çivisini geliştirdi ve femur boynu kırığından sonra famur başının kanlanması radyoaktif izotoplar kullanarak bir hekimin de bilimsel araştırma yapabileceğini kanıtlamış oldu.

SICOT üyesi olarak bütün kongrelere katılır, sık sık seyahat eder, dünya ortopedistleri arasında dostluk kurmaya çalışırdı. Türkiye'yi de çeşitli tarihlerde dört defa ziyaret etmiştir. 1961-1964 yıl-

WILLIAM K. MASSIE
(1912 - 1981)

ları arasında
kısı olmuştur.

— Massie kalça çivisi.

McMURRAY, THOMAS PORTER (1888 - 1949) İngiliz ortopedi uzmanı. İrlanda'da doğmuş, Liverpool'da Sir Robert Jones'un yanında yetişmiştir. Daha sonra Liverpool'da ilk ortopedi profesörü olmuştur. Çok iyi bir hoca olmasına rağmen pek az yayını vardır.

— McMurray belirtisi, McMurray osteotomisi.

MILCH, HENRY (1895 - 1964) Amerikalı ortopedi uzmanı. New York'ta doğdu, eğitimini de orada yaptı. Hospital for Joint Disease'de 40 yıl çalıştı. Ortopedinin çeşitli konularını kapsayan 175 yayını vardır.

— Milch ameliyatı
(teotomisi).

MONTEGGIA, GIOVANNI BATTISTA (1762 - 1815) İtalyan profesörü. Milano'da cerrahi profesörü idi. Kendi ismi ile anılan kırığı 1814'de tarif etmiştir. Colles kırığı da aynı yılda tarif edilmişti.

— Monteggia kırığı.

MOORE, AUSTIN TALLEY (1890 - 1963) Amerikalı ortopedi uzmanı. South Carolina'da doğdu, eğitimini de orada tamamladı. 1939'da Columbia'da Moore Kliniğini kurdu. Çalışmalarıyla bugün ismini taşıyan femur başı protezini geliştirdi. Bu protezi tanıtmak için dünyayı dolaştı ve konferanslar verdi.

— Moore femur

MORTON, THOMAS G. (1835 - 1903) Amerikalı cerrah. Philadelphia'da çalışmış ve ilk başarılı apandektomilerden birini yapmıştır. Philadelphia Ortopedi Hastanesinin kurucusudur.

— Morton plantar nöroma'sı.

OLLIER, LOUIS XAVIER (1830 - 1900) Fransız cerrah. İyi bir araştırmacı ve yazardı. Periostun cambirium tabakasını tarif etmiştir. İlk epifiziodez ameliyatını yapmış ve ince deri grefti tekniğini geliştirmiştir. İsmi taşıyan diskondroplazi'yi meslek hayatının son yıllarında tarif etmiştir.

— Ollier hastalığı.

OSGOOD, ROBERT B. (1873 - 1956) Amerikalı ortopedi uzmanı. Massachusetts General Hospital ve Children Hosp servisi şefliği yapmıştır. Mesleğinin ilk yıllarında röntgen filmleri üzerinde çalışarak tibia tüberkülündeki osteokondriti tarif etmiştir. C. Schlatte de (1864-1935) aynı yıllarda aynı hastalığı tarif etmiştir.

— Osgood-Schlatter hastalığı.

PAGET, SIR JAMES (1814 - 1899) İngiliz cerrahi. St. Bartholomew Hastanesinde çalışırdı. Meslek hayatının ilk yıllarında tendon ve sinir tamiri ameliyatları konusunda çalışmıştır. İsmi ile anılan kemik hastalığını daha ilerki yıllarda tarif etmiştir. Royal College of Surgeons'ın başkanlığını yapmıştır.

— Paget hastalığı.

PAUWELS, FRIEDRICH (1885 - 1980) Alman ortopedi profesörü. Aachen'de doğdu, önce Lozan'da krimonoloji tahsili yaptı, sonra tıp doktoru oldu. Ortopedi ihtisasını Dresten'de Schanz ve Viyana'da Lorenz'in yanında yaptı. Aachen'de ortopedi uzmanı olarak çalıştı. Kriminoloji bilgisini anatomi ve ortopedi ile bir arada kullanarak, sonradan biyomekanik biliminin temelini oluşturan, modern fonksiyonel anatomi teorisini oluşturdu. Bu teorisini klinik vakalarda uygulayarak trokanterler arası Y osteotomi tekniğini geliştirdi. Klasik bir kitap haline gelmiş olan "Normal ve Hasta Kalçanın Biyomekaniği" isimli atlasın yazarıdır.

— Pauwels açıları ve osteotomisi.

PERTHES, GEORG CLEMENS (1869 - 1927) Alman genel cerrahi. Trendelenburg'un öğrencisidir. Ampiyem için aspirasyon kateterini geliştirmiş ve ilk pnömatik turnike üzerinde çalışmıştır. Meme kanseri ameliyatından sonra röntgen ışını tedavisini ilk uygulayanlardan biridir.

— Perthes-Calve-Legg hastalığı.

POTT, PERCIVAL (1714 - 1788) İngiliz genel cerrahi. Londra'da St. Bartholomew hastanesinde çalışırdı. İyi bir cerrah olduğu kadar iyi bir yazar ve öğretici idi. 42 yaşında iken kendisi de tibia açık kırığı geçirmiştir. Daha röntgen ışınlarının keşfinden önce, klinik belirtilerine dayanarak omurga tüberkülozunu tarif etmiştir.

— Pott hastalığı, Pott kırığı.

von REKLINGHAUSEN, FRIEDRICH (1833 - 1910) Alman patolojik anatomi uzmanı. Berlin'de Virchow'un öğrencisi olarak yetişmiştir. İsmi ile anılan nörofibromatozis'in dışında paratiroid tümörü ile beraber görülen osteitis fibroza sistika'yı ve hemokromatoz'u da tarif etmiştir.

— von Recklinghausen hastalığı.

RUSSELL, ROBERT HAMILTON (1860 - 1933) İngiliz genel cerrahı. Lister'in yanında eğitim görmüş ve aseptik tekniği Avustralya'da tanıtmıştır. Famur kırıklarında çalıştığı sırada geçirdiği Colles kırığını kendi kendine tedavi etmiştir.

— Russell traksiyonu.

SCHANZ, ALFRED (1868 - 1931) Alman ortopedisti. Kendi ismi ile anılan envetere doğuştan kalça çıkığı kifoza, travmatik aşıl tendiniti ve boyunda kullanılan pamuklu bandaj nedeniyle de ismi anılır.

— Schanz osteotomisi ve Schanz osteotomi plağı.

SCHUERMANN, HOLGER WELFER (1877 - 1960) Danimarkalı ortopedi ve radyoloji uzmanı. Daha radyolojinin emekleme devri olan yıllarda 1929'da juvenil kifozu tarif etti. Aynı konuda yazdığı doktora tezi Copenhag Üniversitesinde reddedildi. Aynı Üniversite 1957'de kendisine şeref payesi verdi.

— Scheurmann hastalığı.

SCHROCK, ROBERT D. (1884 - 1960) Amerikalı ortopedi uzmanı. Ohio'da doğdu, ortopedi eğitimini New York'ta tamamladıktan sonra Omaha'ya yerleşti. A.B.D.'de ortopedinin gelişimi yıllarında sivil ve askeri hekim olarak hizmetleri oldu.

— Schrock ameliyatı (scapula alata tedavisinde).

SEDDON, SIR HERBERT (1903 - 1977) İngiliz ortopedi profesörü. Royal National Orthopedic Hospital Stanmore'daki poliomyelitis ve omurga tüberkülozu konularındaki çalışmaları ile tanındı. 37 yaşında Oxford'da Nuffield ortopedi profesörlüğüne atandı. II. Dünya Harbi yıllarında periferik sinir yaralanmaları tedavi ünitesini kurdu. 1964'de Kraliçe tarafından kendisine Sir unvanı verildi.

— Seddon anterolateral omurga dekompresyonu ve periferik sinir yaralanmaları isimli klasik kitabı.

SMITH, ROBERT W. (1807 - 1873) İrlandalı cerrahi patolog. Colles'in otopsisini yapmıştır. Dİstal radius'un volar intra artiküler kırığını tarif etmesinin yanında, Madelung deformitesini ve Von Recklinghausen'den önce nörofibromatozis'i tarif etmiştir.

— Smith kırığı.

SMITH-PETERSON, MARIUS NYGAARD (1886 - 1953) Norveç asıllı Amerikalı ortopedi uzmanı. Boston'da Harvey Cushing'in öğrencisi olarak yetişmiştir. Kalça cerrahisine olan merakı ve kendi yaratıcı gücü ile ortopedi ve travmatolojinin gelişmesinde büyük katkısı olmuştur.

— Smith-Peterson kalça eklemine önden giriş, Smith-Peterson üç kanatlı kalça kırığı çivisi, Smith-Peterson kalça Cup artroplastisi.

SPEED, JAMES SPENCER (1890 - 1970) Amerikalı ortopedi profesörü. Campbell Kliniği Memphis'de 42 yıl çalıştı, Campbell'den sonra direktörlüğünü yaptı. Tennessee Üniversitesi ortopedi profesörü idi. Klasik Campbell Operative Orthopaedics kitabına bölümler yazdı.

— Speed ameliyatı, (eski dirsek çıkığının yerine)

SPRENGEL, OTTO (1882 - 1915) Alman genel cerrahi. Halle'de Volkman'ın asistanlığını yapmıştır. Apandisitte erken ameliyatın olduğu konusunda öncülük yapmıştır. İsmi ile anılan skapula anomalisini tarif etmiş olması cerrahiye olan hizmetlerinin yanında ufak kalır.

— Sprengel deformitesi.

STEINDLER, ARTHUR (1878 - 1959) Amerikalı ortopedi uzmanı. Viyana'da Lorenz'in yanında eğitim görmüştür. Daha sonra Iowa Üniversitesinde Ortopedi bölümü başkanlığı ve Amerikan Ortopedi Birliğinin başkanlığını yapmıştır.

— Steindler tekniği (ayakta kavus deformitesinde ve ön kolda fleksor plastiği).

STEINMAN, FRITZ (1872 - 1932) İsviçreli genel cerrah. Berne'de çalışmıştır. İskelet traksiyonu için kalın pin'leri geliştirmiş, ilk defa bunları tibia kondilinde ve kalkaneusta kullanmıştır.

— Steinmann pin.

STILL, SIR GEORGE (1868 - 1941) İngiliz çocuk hekimi. İngiltere'de çocuk hekimliğinin öncülerindendir, Cambridge'de hocalık yapmıştır. Juvenil Romatoid Artrit tarifini 25 yaşında iken yapmıştır.

— Still hastalığı.

STROMEYER, GEORG FRIEDRICH (1804 - 1876) Alman genel cerrahı. Volkman ve Esmarch'ın hocasıdır. William Little'in aşıl tendonuna başarılı bir tenotomi ameliyatı yapmıştır.

— Stromeier ameliyatı (subkutan tenotomi).

SYME, JAMES (1799 - 1870) İskoçyalı cerrah ve Edinburg Üniversitesi cerrahi profesörü. Lister'in hocalığını yapmış sonra onu kızı ile evlendirmiştir. İsmi ile anılan amputasyon tekniğinin dışında, çok ağır derecedeki artritli hastalarda uygulanan bir eklem rezeksiyonu tekniği geliştirmiştir.

—

THOMAS, HUGH OWEN (1834 - 1891) İngiltere'de ortopedinin öncüsüdür. Liverpool'un eski bir kırkçı ailesinin çocuğudur. Ayrıca Robert Jones'un amcasıdır. Hizmetleri arasında eklem tüberkülozu vakalarında zorunlu ve tam istirahatın önemini belirtmiş olması sayılabilir. Dirsek eklemindeki ağırlı pronasyon durumunun tedavisini tarif etmiştir. Femur kırıkları tedavisinde kullanılan ateli geliştirmiştir.

— Thomas ateli, Thomas topuğu.

THOMPSON, FREDERICK ROECK (1907 - 1983) Amerikalı ortopedi uzmanı. Teksas'ta doğdu, Teksas Üniversitesi cerrahi oğludur. Tıp eğitimini Teksas'ta tamamladı, New York'tan önce genel cerrahi sonra da ortopedi eğitimini tamamladı. 1935 yılında St. Luke Hastanesi ortopedi stajına katıldı ve Bosworth'dan sonra orada direktörlüğe yükseldi. Özellikle omurga ve kalça cerrahisi konularında çalıştı. 1950 de geliştirdiği femur başı protezi ile dünyaca tanındı.

— Thompson femur başı protezi.

TINEL, JULES (1879 - 1952) Fransız nöroloğu. Bir hekim ailesine mensuptur. I. Dünya harbi sırasında De Mans'da bir nöroloji mer-

kezi kurmuştur. İntrakranial basıncın ölçülmesi için bir metod geliştirmiş ve ilk feokromositom vakasını yayınlamıştır.

— Tinel belirtisi.

TOOTH, HOWARD HENRY (1856 - 1925) İngiliz hekimidir. Peroneal muskuler atrofiyi 1881 de tarif etmiştir. Aynı yılda tarif etmiş olan Marie ve Charcot ile beraber ismi verilmiştir.

— Charcot-Marie-Tooth hastalığı.

TRUETA, JOSE (1897 - 1977) İspanyol asıllı İngiliz ortopedi profesörü. Barselona, İspanya'da doğdu. Tıp tahsilinden sonra Santa Cruz hastanesi cerrahi bölümüne katıldı. İspanya iş harbi sırasında "Harp yaralılarının tedavisi" konusunda büyük deneyim kazandı ve bu konuda bir monografi yayınladı. 1939 da konferans vermek üzere İngiltere'ye geldi ve orada kaldı. 1943 yılında Oxford Üniversitesi ortopedi profesörü oldu. Bilimsel araştırma ve çalışmaları ile Nuffield Ortopedi Hastanesini dünyaca tanınmış bir merkez durumuna getirdi. Femur başı ve boynunun kan dolaşımı konusundaki çalışmaları ile anılır.

TRENDELENBURG, FRIEDRICH (1844 - 1924) Alman genel cerrahi profesörü. Berlin ve Leipzig'te cerrahi profesörlüğü yapmıştır. Langenbeck'in asistanı olarak yetişmiş, daha sonra Kirschner ve Perthes'e hocalık yapmıştır. Cerrahinin çeşitli konuları ile ilgilenmiştir. Pulmoner embolektomi tekniğini geliştirmiş ve bunu sonra Kirschner başarı ile uygulamıştır.

— Trendelenburg belirtisi, yürüyüşü, pozisyonu.

von VOLKMANN, RICHARD (1830 - 1889) Alman cerrah. Lister prensiplerinin Almanya'da yerleşmesi için çalıştı. 1870 Fransız - Alman harbinde Alman ordusunda hizmet gördü. Kansere için rektal ensizyon tarif etti. İsmi ile anılan iskemik kontraktür hizmetlerinin ufak bir parçasıdır.

— Volkmann'ın iskemik kontraktürü.

WALLER, AUGUSTUS VOLNEY (1816 - 1870) İngiliz hekim. Yaralanmış sinirlerin distal jenerasyonu ve sağlam aksonların regenerasyonunu tarif etmiştir. Kurbağaların dilindeki hipoglossal sinirde yaptığı deneysel çalışmasını 1850 de yayınlamıştır.

— Wallerian dejenerasyon.

WATSON-JONES, SIR REGINALD (1902 - 1972) İngiliz ortopedi uzmanı. Liverpool okulu olarak bilinen ünlü İngiliz ortopedistlerinin önde gelen ismidir. II. Dünya Harbinde kraliyet hava kuvvetlerinde çalıştı. "Kırıklar ve Eklem Yaralanmaları" isimli klasik kitabı ilk defa 1940 da yayınlandı, tekrar basımı 15 defa yapıldı, Türkçe dahil olmak üzere, birçok dünya dillerine çevrildi. Kendisine 1945 de Kral tarafından Sir unvanı verildi. Journal Bone and Joint Surgery'nin İngiliz bölümünün kuruculuğunu ve 1948 den ölümüne kadar editörlüğünü yaptı.

— Watson-Jones kalça eklemine giriş yolu, kalça artrodezi tekniği, alçısı.

WOLF, JULIUS (1836 - 1902) Alman hekim. Kemik büyümesi ile ilgili olarak ortaya koyduğu ve 'kanun' olarak bilinen gerçekleri Langenbeck'in etkisi ve yardımı ile tarif etmiştir.

— Wolf kanunu.

KAYNAKLAR

- 1 — BICK, Edgar : Classics of Orthopaedics. J. P. Lippincott, Philadelphia, 1976.
- 2 — BOYES, J. : On the Shoulders of Giant, J. P. Lippincott, Philadelphia, 1976.
- 3 — DYE, S. F., VAN DAM, B. E., WILBUR WESTIN, G. : Eponymes and the Orthopaedic Surgeon, A.A.O.S. Exhibit 1982.
- 4 — Clinical Orthopaedics ve Related Research çeşitli sayılardaki "The Classic" bölümleri.
- 5 — International Orthopaedics çeşitli sayılardaki "Obituary" bölümleri.
- 6 — The Journal of Bone and Joint Surgery çeşitli sayılardaki "In Memoriam" bölümleri.